

Allas lika värde i förskolan

– en självklarhet som vi jobbar med varje dag

Vad sägs om rymdspagetti till lunch? Eller ett magiskt trick för att göra barns drömmar till mjölk för vuxna? Välkommen till Barnens planet!

Barnens planet

Vår förskola är en av de förskolor i Sverige som har fått möjlighet att ta del av materialet Barnens planet. Barnens planet är ett material om rättigheter, olikheter och att respektera varandra. Det består av en bilderbok, en handledning och fyra specialskrivna sånger. Materialet tar sin utgångspunkt i läroplanen för förskolan och FN:s konvention om barnets rättigheter (Barnkonventionen). Barnkonventionen innehåller varje barns mänskliga rättigheter. Alla rättigheter gäller varje barn i Sverige såväl som i resten av världen.

Förskolans uppdrag

Varje förskola har som en del i sitt uppdrag att aktivt och medvetet förmedla demokratiska värden till barnen. I praktiken handlar det om att förmedla vad allas lika värde egentligen betyder och innebär, att arbeta med barnens rätt till inflytande och att jobba mot diskriminering på alla sätt.

Det är självklart att inget barn ska utsättas för diskriminering i förskolan, till exempel på grund av sin hudfärg, sitt kön eller sin familj. Och just därför är det viktigt att förskolan jobbar med de här frågorna hela tiden, för att förebygga diskriminering och främja en bra miljö för precis alla barn. Att arbeta förebyggande och främjande är en viktig del av förskolans uppdrag och en stor del av läroplanen. Barnens planet är en möjlighet att stärka det arbetet.

Är det inte redan självklart?

I förskolan arbetar vi alltid med att utveckla och förbättra verksamheten. Frågor som inflytande, rättigheter, demokrati och icke-diskriminering är inget vi någonsin blir färdiga med. Det ska vara en levande del av verksamheten varje dag, året runt. Det görs både i vardagliga situationer, som i hallen, i leken och vid matbordet, och i särskilda projekt och aktiviteter. Det står i läroplanen att förskolan vilar på demokratins grund – och det ska märkas i verksamheten varje dag.

Olikheter och lika värde

Boken, handledningen och sångerna som ingår i Barnens planet handlar om att vi alla är både olika och lika – och alltid lika värda. Olikheter är inte negativa utan finns bland alla människor, både inuti och utanpå. Förskolans uppdrag är att verka för att barnen inte ska värdera sina egna och andras olikheter som bättre eller sämre. Till exempel är det viktigt att inte tysta ett barn som påpekar något som hen uppfattar som en olikhet, utan att snarare bemöta barnet med nyfikenhet och samtal.

Fördomar

Alla människor har fördomar, hur gärna vi än önskar att vi inte hade det. Men genom att vara medvetna om våra fördomar och aktivt jobba mot dem kan vi försöka se till att de inte påverkar hur vi är mot andra människor. Det är något vi alla måste jobba med hela tiden – vuxna som barn, pedagoger som föräldrar.

Det är förskolans uppgift att främja mångfald och tolerans, att förebygga kränkningar och diskriminering samt att agera på de kränkningar som ändå sker. Det betyder att förskolan ska synliggöra, diskutera och arbeta mot alla uttryck av fördomar och intolerans. Det räcker inte att bara agera när något redan har hänt – att främja och förebygga är lika viktigt.

Vad kan du göra?

Att tillsammans prata om olikheter och lika värde är självklart också något som alla familjer kan göra hemma. Fråga gärna dina barn/ditt barn om Barnens planet! Barnet har säkert många reflektioner och tankar om olikheter och lika värde. Kom ihåg att du inte behöver ha alla svaren, utan att det är minst lika värdefullt att bara ha ett öppet samtal med barnet. Hur känns det att inte bli lyssnad till? Finns det orättvisor som barnet sett eller märkt? Varför är det egentligen så viktigt att prata om att alla människor är lika mycket värda?

Ni kan också lyssna på sångerna från Barnens planet tillsammans på Spotify (sök på Barnens planet så kommer de fyra sångerna upp).

Kom ihåg!

Förskolan är inte en värdeneutral plats. Läroplanen är tydlig med förskolans uppdrag att aktivt och medvetet arbeta för att barnen ska utveckla förståelse för och omfatta demokratiska värderingar. Ju fler som är med i det viktiga arbetet – desto bättre!

Mer information om Barnens planet hittar du på: <http://www.teskedsorden.se/for-skolan/forskola/>

”På barnens planet – får barnen vara sig själva!”

Förskolan ingår i skolväsendet och vilar på demokratis grund. (...) Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Läroplan för förskolan 18, Förskolans värdegrund och uppdrag.

GOTHIA
FORTBILDNING

Teskedsorden { en röst för mångfald

Boken är framtagen med ekonomiskt stöd från Arvsfonden och i ett samarbete mellan Teskedsorden, Gothia Fortbildning, Rädda Barnen och Svenska OMEP (Organisation Mondiale pour l'Éducation Pré-scolaire).